

Gennemsnit paa Landet, tror jeg ikke, man med nogen Bestemthed kan angive, hvor meget Gælden paa Landejendomme udgør i det hele; men omtrentlig tror jeg, man kan sige det; man fejler ikke meget ved at angive den til $\frac{2}{3}$ af Ejendommens Værdi. I saa Tilfælde komme altsaa Landejendomsbesidderne til i Gennemsnit kun at betale $\frac{1}{3}$ af de 0,8 pro mille, som er lagt paa som Formueskat. Det vil sige det samme som, at det vil blive i Gennemsnit 1,80 for alle Landejendomsbesiddere. Men Løttelsen bliver dog altsaa for Hartkorn alligevel 8,30 Øre.

Ved Siden af denne Bemærkning er der fremkommet — jeg husker ikke, om det var fra det ærede 10de kongevalgte Medlem eller fra anden Side — en Bemærkning om, at ved Flertallets Forslag vilde Kommunerne blive Stifbørn; der vilde blive ydet dem meget mindre end det, der var blevet givet dem Udsigt til gennem det af Folketinget vedtagne Kommissionsforslag. Jeg tror nok, at det i Almindelighed ikke bliver fuldt ud vurderet, hvad Kommunerne — Landkommunerne taler jeg om — ville naa gennem Flertallets Forslag. Det er ikke ubetydeligt. I Landkommunerne betales i det hele i Skat omtrent 13 Millioner Kr., omtrent 5 Millioner til Repartitionsfondene og omtrent 8 Millioner i Sognekommunerne. Af disse 13 Millioner blive jo de 5 Millioner til Repartitionsfondene nu betalte af Hartkornet og ville efter Flertallets Forslag blive betalte udelukkende af Ejendoms-skylden. Af de andre, de 8 Millioner, der betales i Sognekommunerne, antages jo i Gennemsnit — jeg tror, det er rigtigt — de $\frac{2}{3}$ nu at blive betalte af Hartkornet og ville vel ogsaa for Fremtiden omtrentlig blive betalt efter Ejendomsskylden. I saa Tilfælde vil altsaa det samlede Beløb, der nu betales af Hartkornet og for Fremtiden vil blive betalt af Ejendomsskylden i Landkommunerne, være omtrent $10\frac{1}{3}$ Million: 5 Millioner til Amtskommunerne og $5\frac{1}{3}$ til Sognekommunerne. $10\frac{1}{3}$ Million vil svare paa det nærmeste til 27 Kr. pr. Td. Hartkorn. Det er det nuværende. For Fremtiden vil Hartkornet i Landkommunerne faa til Hjælp til at betale dette Beløb omtrent 400 Millioner Bygningsværdi. Hartkornet vil desforuden, ved at Skov-skyldens Ydelser vokse op til det 10—20 dobbelte og maaske mere, faa en Værdi, som lavt anslaaet — antager jeg, det er — vil naa omtrent til 15 Millioner. Det ene og det andet regnet med, tror jeg ikke, man regner for højt, naar man siger, at der

som bidragydende til Landkommunerne kommer $\frac{1}{6}$ mere end det, der hidtil har været ydet i Landkommunerne gennem Hartkornet. Og hvad betyder $\frac{1}{6}$? Ja, det betyder $\frac{1}{6}$ af 27, altsaa med andre Ord $4\frac{1}{2}$ Kr. pr. Td. Hartkorn i Gennemsnit Landet over — det vil vokse til meget mere i nogle Kommuner og synke til meget mindre i andre —, men i Gennemsnit bliver det $4\frac{1}{2}$ Kr. Hertil maa saa endvidere lægges den Andel, som Landkommunerne ville faa i Tilskuddet, de $1\frac{1}{2}$ Million Kr., som skulle ydes af Statskassen til Kommunerne. Regner man saa atter der, at $\frac{2}{3}$ deraf komme Hartkornet til gode og den ene Trediedel Formue og Lejlighed, saa bliver det atter 1 Kr. 70 Øre pr. Td. Hartkorn, saaledes at altsaa Vindingen pr. Td. Hartkorn, eller hvad der svarede til Hartkornet, for Fremtiden i Landkommunerne vil blive tilsammen noget over 6 Kr., nemlig 6 Kr. 20 Øre, som lagt til Vindingen paa Statsskatterne vil give tilsammen en Gennemsnitsvinding pr. Td. Hartkorn af $14\frac{1}{2}$ Kr. Jeg har troet at maatte opholde det høje Ting med at omtale disse Beløb noget omstændeligere, fordi der idelig og idelig bevæger sig saadanne urigtige Forestillinger, baade i Salen og uden for Salen, om, at Flertallets Forslag ikke tager tilstrækkeligt Hensyn til Hartkornets Trang, hvilket er fuldstændig urigtigt; det byder tværtimod mere til Hartkornet, end Folketinget gør.

Et æret Medlem her lige over for mig, det ærede 3die Medlem for 2den Kreds (Jørgensen), der i Gaar udtalte sig i det hele i Tilslutning til Hovedtankerne i Flertallets Forslag, fremkom med en Indvending derimod, som man ogsaa jævnlig hører, nemlig at det gik de mindre Ejendomsbesiddere paa Landet for nær. Den højtærede Ordfører har allerede udtalt sig klart om Flertallets Stilling i saa Henseende, saa jeg ønsker kun at føje et Par Smaabemærkninger til. Den ene er den, at det er ganske utvivlsomt, at de statistiske Opgørelser om, hvor meget Købesummen for Hartkorn har været i Løbet af de senere Aar, henholdsvis for mindre Hartkorn og større og meget større Hartkornsejendomme, vise ikke betydeligt større Salgsummer for det mindre Hartkorn end for det større. Men det forekommer mig, at man ogsaa kan søge en Forklaring deri, at det jo meget ofte er Tilfældet at der paa disse mindre Ejendomme under en Gaards Størrelse, altsaa under 1 Td. Hartkorn, ere Bygninger, som ere langt værdifuldere, end det behøvedes til dette Sted